

www.dereta.rs

Biblioteka
TEEN

Naslov originala
Paola Peretti

LA DISTANZA TRA ME E IL CILIEGIO

Urednik izdanja
Aleksandar Šurbatović

Originally published in Italian as *La Distanza tra Me e il Ciliegio*
by Rizzoli Libri, Milan.

First published in English as *The Distance Between Me and the Cherry Tree*
by Hot Key Books, an imprint of Bonnier Zaffre Ltd, part of Bonnier Books UK.

Published in Serbia by arrangement with
Bonnier Zaffre Ltd. and P. & R. Permissions & Rights Ltd.

All rights reserved.

Copyright © ovog izdanja *Dereta*

PAOLA PERETI

NOĆU
ČUJEM
ZVEZDE

Prevod sa italijanskog
Gordana Subotić

Beograd
2018.
DERETA

Sedamdeset metara

1

Mrak

Sva deca se plaše mraka.

Mrak je soba bez prozora i vrata, s nemanima što te šćepaju i u tišini pojedu.

Ali ja se ne plašim mraka: moj mrak je u meni.

Ne izmišljam. Da izmišljam, mama mi ne bi kupila kolačiče u obliku breskve s kremom i likerom, niti bi mi dozvolila da ih jedem pre večere. Da je sve kako treba, tata se ne bi skrivao u kupatilu kao kad razgovara telefonom s našom gazdaricom, jer kad ona zove, uvek dobijemo loše vesti.

„Bez brige”, rekla mi je mama dok je prala sudove od večere. „Idi u svoju sobu da se igraš i ne brini ni o čemu.”

Stajala sam još neko vreme na vratima kuhinje kako bih je snagom uma naterala da se okrene, ali to nikad ne upali. I tako sam sad ovde, u svojoj sobi, mazim Otima Turkareta, svog sivo-smeđeg mačka sa umršenom dlakom pri vrhu repa. Njemu ne smeta da ga vuku, obore na pod ili pojure

sa četkom za klozetsku šolju. On je mačka, kaže moj tata, a mačke se okreću kako vetar duva. Možda to znači da Oti-mu prija pažnja. Meni je dovoljno da je on tu kad me nešto muči, pa mi treba da se privijem uz nekog toplog i mekog. Kao sad.

Znam da nešto nije kako treba. Možda sam ja jedna obična četvrtakinja, ali ništa ne može da mi promakne. Devojka mog brata od tetke kaže da imam treće oko. Ona je Indijka i ima jednu tačkicu nacrtanu posred čela. Drago mi je što to misli, ali meni bi bilo dovoljno da mogu da se oslonim bar na ona dva oka koja svakako imam.

S vremena na vreme mi se, kao sad, malo plače. Naočare mi se zamagle kad god mi krenu suze. Onda ih skinem, tako se bar osuše i prođe mi onaj crveni mostić na nosu. Nosim ih od prvog osnovne. Ove žute sa štrasom kupili smo prošle godine u decembru i mnogo mi se sviđa-ju. Stavljam ih ispred ogledala. Bez naočara, sve što vidim obavijeno je izmaglicom, kao kad se tuširam vrućom vodom. Moja izmaglica se zove Stargartova bolest, tako su mi bar rekli mama i tata, koji su to čuli u bolnici. Na tatinom telefonu sa ekranom na dodir, koji ima i internet, piše da je Stargart bio nemački očni lekar koji je živio pre sto godi-na: on je otkrio šta se to događa u mojim očima. Otkrio je i da oni kojima se spušta ta izmaglica vide sive mrlje, da su te mrlje sve veće i veće dok ne postanu ogromne, pa onda moraš sve više da se približavaš stvarima i ljudima da bi ih bolje video. Na internetu piše: *Bolest pogađa jednu od deset hiljada osoba*. Mama kaže da je posebne osobe Bog izabrao, ali ja se baš i ne osećam kao neko ko je imao mnogo sreće, kad pomislim na tu boljku.

2

Stvari do kojih mi je
stalo najviše na svetu
(a više ne mogu da ih radim)

U ogledalu mogu da se vidim ako mu priđem na tri koraka.

Ali ta razdaljina se skraćuje: prošle godine mogla sam da se vidim na pet koraka.

Stojim ispred ogledala, mazim Otima Turkareta po glavi, pa malo zagladim kosu, kad sam već tu. Mami se u poslednje vreme sviđa da mi pravi kikice i ako se raščupam, teško meni! Toliko joj se sviđaju da me pušta i da spavam s njima. Onda tata proviri unutra i kaže mi da se *impidžamiram* i operem zube. Ja mu odgovorim da hoću, ali uvek se još dugo zadržim na prozoru pre nego što ga poslušam. U jesenje večeri kao što je ova volim da gledam napolje jer još nije hladno, a Mesec i Severnjača sijaju punim sjajem. Mama kaže da su Mesec i Severnjača Hristov fenjer i šibica. Meni je najvažnije da su svake večeri tu.

PAOLA PERETI

Pre nego što zaspim, tata dođe da mi pročita priču. Sad smo na polovini *Robina Huda*, koji mi uvek ispuni snove šumama i strelama. Onda obično dođe i mama, koja mi namesti kikice na jastuku, oko lica, pa mi poželi laku noć dahom koji miriše na ledeni sladoled od mente.

Ali večeras su zajedno ušli i seli na moj krevet, jedno s jedne strane, drugo sa druge. Kažu kako su приметili da vidim malo slabije, pa su odlučili da me sledeće nedelje odvedu na vrlo specijalan pregled. Ne volim da izostajem iz škole, zato što tako propustim važne informacije (koliko je Egipćanima trebalo vremena da sagrade piramide?) i tračeve (da li je tačno da su se Kjara i Đanluka iz četvrtog ponovo smuvali?). Ipak, ništa nisam rekla mami i tati. Sačekala sam da izađu i ugase veliko svetlo, onda sam upalila lampu na noćnom ormariću, pa prstima prešla preko ivica knjiga koje držim na polici iznad uzglavlja. Uzela sam jednu svesku sa „ušima“.

Spustila sam je na jastuče. Na nalepnici na korici sveske piše: *MAFALDIN SPISAK*.

Ta sveska je moj lični mali dnevnik. Na prvoj strani je datum:

14. septembar.

To je bilo pre tri godine i jedanaest dana. Ispod njega piše:

*Stvari do kojih mi je stalo najviše na svetu
(a više neću moći da ih radim)*

Spisak nije mnogo dugačak. U stvari, ima samo tri strane, a u vrhu prve piše:

Izbrojati sve noćne zvezde.

Upravljati podmornicom.

Svetlosnim signalima poželeti nekome laku noć s prozora.

Crvena uzbuna! Zamagljene naočare.

Baka je nekad živela tačno prekoputa nas, u crvenoj kući sa čipkanim zavesama, u kojoj sada živi jedan par; nikad mi se ne jave, a čak su i zavese promenili. Baka je bila tatina mama, imala je kovrdžavu kosu kao on i ja, samo što je njena bila bela i uvek mi je, pred spavanje, slala signale. Jedan blesak svetla značio je da me zove da mi nešto kaže. Dva bleska – laku noć. Tri bleska – laku noć i tebi. Ali to je bilo ranije, dok sam se još videla u ogledalu na razdaljini od devet koraka.

Na trećoj strani piše:

Igrati fudbal sa dečacima.

Izmisliti putanje na pločniku, s kojih ćeš, ako skreneš, upasti u užarenu lavu i umreti.

Igrati košarku lopticama od zgužvanog papira.

Popeti se na školsku trešnju.

Na školsku trešnju sam se već sto puta pela, još otkako sam krenula u prvi razred. To je moje drvo. Nijedno dete ne može da se popne tako visoko kao ja. Kad sam bila mala, milovala sam njeno stablo, grlila ga... Ta trešnja bila

mi je drugarica. Na njoj sam našla Otima Turkareta. Bio je sav prestravljen, smeđ i siv kao i sada, ali ružniji. I tako malen da sam ga kući odnela u džepu školske kecelje, a tek kad sam ga izvadila i stavila na sto u kuhinji, mama i tata su shvatili da je to jedno malecko mače. Tada se još nije zvao Otimo Turkaret, nije ni imao ime, ali malo kasnije počeo je svuda da me prati, čak i u školu, a tata mi je onda poklonio svoju omiljenu knjigu, *Baron na drvetu*, koju mi je čitao uveče pred spavanje. Tako sam upoznala Kozima i jazavičara sa imenom i prezimenom, pa smo zaključili da naše mače baš liči na tog jazavičara, koji se zove Otimo Turkaret.

Jednog dana sam u krošnjama pokušala da napravim kućicu od toalet-papira, ali onda je pala kiša i zidovi su se istopili. Ali najslade mi je bilo da uzmem neki strip i čitam ga ugneždenu na grani koja se račva nadvoje. Tada sam još prilično dobro videla.

Otkako sam pošla u školu, svake godine mi ispituju vid nekim kapima od kojih me peku oči. Ali čini mi se da će ti vrlo specijalni pregledi koji me čekaju iduće nedelje biti malo drugačiji, zato što se plamičak u mojim očima ubrzano gasi. Sve brže i brže. To mi je objasnila očna lekarka, koja nije Nemica kao gospodin Stargart i, za razliku od nje, nije baš ništa otkrila, ali svaki put mi pokloni olovku koja na vrhu ima gumicu u boji. Rekla mi je da se nekima kao što sam ja taj žižak ugasi kad ostare, a nekima ranije. Meni će se ugasiti, i to skroz-naskroz, pre nego što porastem.

Ostaću u mraku, rekla je.

Ali sad neću da razmišljam o tome, sad samo želim da sanjam šume i strele Robina Huda.

Zatvorila sam svoj mali dnevnik i ugasila svetlo.

Kozimo, hoćeš li mi pomoći?

Ti sve možeš i dobar si. Znam to zato što si u onoj knjizi čitao priče razbojniku, iako je on svakojake neprilike izazivao, čitao si mu među zatvorskim rešetkama sve dok ga nisu pogubili, moliću lepo, a šta će biti sa mnom? Ko će meni čitati? Ko će mi čitati priče kad ostanem u mraku, a mama i tata budu na poslu?

Ako čak ni ti, prijatelj drveća baš kao ja, nećeš da mi pomogneš, onda ja neću više da razgovaram s tobom. Moraš smisliti kako da mi pomogneš, makar i u tajnosti, ne moraš ni da mi kažeš, dovoljno je da nađeš neki način, inače ću ja u mislima da ti izmaknem grane ispod zadnjice, pa ima da upadneš u lavu s krokodilima, ili da tresneš na zemlju, što je za tebe još gore, jer si se zakleo da nikad nećeš sići sa drveta.

Estela kaže da ćemo se same snaći, da nam baš ništa ni od koga ne treba. Ali meni, znaš, ipak treba nešto. Obećavaš, Kozimo? Pomoći ćeš mi?

Igra Amazonki

Spisak je bio Estelina zamisao, ona je to predložila pre tri godine i jedanaest dana, kad je došla iz Rumunije da radi kao tetkica u mojoj školi.

Tada sam bila u dvorištu, na trešnji, zvonilo je, a ja nisam mogla da siđem.

„Ne možeš da siđeš, jelda?”

Pogledala sam dole sa drveta, žmireći, pa pomerila jednu granu punu požutelog lišća. Ispod krošnje je, prekrštenih ruku, stajala tetkica koju nikad ranije nisam videla u školi. Bila je visoka, tamne kose i mada nisam mogla dobro da vidim, učinilo mi se da su joj oči toliko krupne i toliko crne da me je malo bilo strah.

„Onda ja tebi pomogne. Posle ti ideš u učionica.”

Mora da je strankinja, pomislila sam, nepomična na drvetu. Mnogo sam se plašila da ne padnem.

„Stavi nogu tamo.” Tetkica zastrašujućih očiju pokazala je na debelu orezanu granu malo ispod mene. Čvrsto

se držeći za granu na kojoj sam sedela, pokušala sam da ispružim nogu, ali stopalo mi je skliznulo odvalivši malo kore, pa sam brže-bolje povukla nogu.

„Neću da siđem.”

„Zauvek ćeš ostati tu?”

„Da.”

„Onda, zdravo.” Tetkica je pošla ka školi kad je nešto šušnulo među opalim lišćem na zemlji. Sagla se i podigla naočare sa crvenim ramom.

„A šta je ovo? Je li to tvoje?”

„To su moje naočare. Pale su mi dok sam se pela. I sad ne mogu bez njih da siđem!”

„Nemoj da plačeš. Nema razloga.” Gospođa sa crnim očima vratila se pod moju granu. „Znaš, i ja sam se, tamo u Rumuniji, stalno pentrala po drveću. Volela sam da se igram u krošnjama.”

Šmrncula sam i pitala je čega se igrala.

„Igrala sam se... kako se to kaže... Amazonke. Znaš li šta je Amazonka?”

„Ne. Šta je to?”

„Ratnica na konju. Jaše kao muškarac i ne plaši se kad treba da siđe sa drveta.”

„Ali njoj ne trebaju naočare.”

„Da. I kao bik je jaka. Ničega se ta ne plaši. Da bi mogla da nosi koplje, mora da odseče deo sise.”

„Deo sise?”

„Da. Jedna moja baka, u stvari, bakine bake baka bila je iz amazonske porodice. Davno je to bilo.”

„Nije istina.”

„Jeste, bogme, još kako.”

Gospođa sa crnim očima koje su ulivale strah brzo je zavrnila rukave radnog mantila, pa je krenula da se penje na drvo. Ja sam se čvrsto držala za svoju granu. Kad je stigla do mene, zajahala je granu kao da jaše konja.

„Vidiš? Amazonka.”

„Ali kako ćemo sad da siđemo?”

Izvadila je moje naočare iz džepa mantila i pružila mi ih, a ja sam ih odmah stavila. Bile su prljave od prašine i malo iskrivljene, ali s njima sam bolje videla.

„Sad me prati”, rekla je tetkica s krupnim očima. Izbliža sam videla da ima i ciklama karmin, sav drečav. Krenula je da silazi, istom brzinom kojom se i popela.

„Čekaj!”

„Šta je bilo?”

„Ja neću da siđem.”

„Ali zašto, bokca mu? Hajde, siđi, imam posla!”

Nisam želela da je zadržavam. Bila je dobra i donela mi naočare, ali ja nisam htela da siđem zato što mi je dan ranije doktorka Olga kazala da imam nešto ružno na očima, pa sam se uplašila.

Draže mi je bilo da ostanem tamo gore, da mi se ništa ne bi desilo.

To sam rekla i onoj gospođi. Ispričala sam joj i da ne vidim baš dobro i da će biti još gore. Kazala sam joj da ne bih volela da više ne mogu da se popnem na drvo. Njene ogromne oči bile su uokvirene crnim.

„Ako više nećeš moći da radiš sve što bi htela, onda moraš da napraviš jedan spisak. Tako ćeš biti sigurna da ništa od toga nećeš propustiti.”

„Spisak?”

„Nego šta. Spisak. I ja sam, jednom davno, napravila spisak.”

„Ni ti nisi dobro videla?”

„Ne, ne.”

„Šta ti je, onda, bilo?”

Gospođa je frknula i krenula da silazi sa drveta.

„Svakako sam imala manje problema nego sad, dosado!”

Polako sam pošla za njom, pomerajući se na svojoj grani. Malo sam se uvredila što mi je to rekla, ali bila sam znatiželjna.

„A šta je pisalo u tvom spisku?”

„Siđi da ti pokažem. Kako se zoveš?”

„Mafalda. A ti?”

„Estela.”

Estela je skočila s najniže grane trešnje na zemlju, pa se okrenula ka meni. I ja sam sišla na najnižu granu i skočila. Tetkica me je uhvatila u letu i spustila na zemlju. Onda je pošla ka ulazu u školu, ali pre toga mi je mahnula da je pratim. „Estela ne laže. Samo istinu govori. Hajde da vidiš Estelin spisak.”

Sad Estelu viđam svakog dana u školi.

Kad stignem u deset do osam, ona me čeka na vratima, pa kad me ugleda, oglasi se svojim tajnim zovom, koji, u stvari, i nije baš tajni jer ga svi čuju: zazviždi tako snažno da ti probije uši, a ona ume da zviždi sa dva prsta u ustima. Čim je čujem izdaleka, potrčim ka njoj.

Ali prvo zastanem da pozdravim trešnju. Sa ulice kojom svako jutro idem s tatom, vidim je izdaleka (ne baš iz velike daljine). U stvari, preda mnom se pojavi jedan šareni oblacić, ali znam da je to drvo, to jest, to bi bila njegova kosa,

da je to drvo neki dobri div, kao što ga zamišljam. Baka je govorila da u stablu svakog drveta živi jedan div, da je to duh drveta, koji se premešta u drugo stablo kad njegovo posečeš. I u bakinom dvorištu je bila jedna trešnja, na koju sam se kao mala pentrala kako bih pomogla baki da ubere zrele trešnje. Tad mi nisu ni trebale naočare.

Od trešanja sa bakinog drveta pravili smo kolače i marmeladu za zimu. Ali kasnije smo morali da je posečemo jer su je napale vaši, iako je, po mom mišljenju, bilo dovoljno da joj potkrešemo krošnjju. Nama, kad dobijemo vaške u školi, samo skrate kosu, niko ne misli da treba da nas skrate za glavu.

Kad su posekli to stablo, zaključila sam da se onaj div preselio u školsku trešnju i da je sa sobom poveo i bakinog duha. Zabavno bi bilo izbrojati koliko ima koraka između trešnje i tačke s koje mogu da je vidim. Tako bih saznala koliko sam blizu bake. Naprežem oči, škiljeći, i, napokon, evo ga: crveno-žuto-narandžasta mrlja kao klovnovska perika – nekako razlivena, ali se vidi. Nedaleko od nje je škola, slična plavom oblaku. Odmah sam počela da brojim: jedan, dva, tri...

„Hajde, Mafalda, ako tako nastaviš, zakasnićemo.” Tata me je blago povukao za ruku.

„Tata, koliko je dugačak jedan moj korak?”

Tata je nastavio da hoda. „Hm, ne znam... Pola metra, manje-više. Dosta si visoka za svoje godine.”

Nastavila sam da brojim. Izbrojala sam trideset koraka kad sam čula Estelin zvižduk. Trideset pet, trideset šest... Četrdeset, pedeset, sto... Stigli smo pred školsku kapiju. Estela mi je pošla u susret, pozdravila tatu, pa me uvela unutra. Usput sam podigla jedan list ispod drveta. Vlažan je, spređa

Noću čujem zvezde

žut, a na poledini smeđ. Savršenog je oblika i miriše na zemlju. Kao kad sam radila u bašti sa bakom. Stavila sam ga u džep.

Napravila sam sto četrdeset koraka kako bih stigla do trešnje.

Sedamdeset metara.

SADRŽAJ

Sedamdeset metara

1 Mrak	7
2 Stvari do kojih mi je stalo najviše na svetu (a više ne mogu da ih radim)	9
3 Igra Amazonki	14

Šezdeset metara

4 Deo u središtu oka	23
5 Steći najboljeg prijatelja	26
6 I on ih nosi	29
7 Igrati fudbal sa dečacima	34

Pedeset metara

8 Da ne budem sama	41
9 Izmisлити putanje na pločniku, s kojih ćeš, ako malo skreneš, upasti u užarenu lavu i umreti	49

10	Kad će prestati da se bore?	55
11	Znam šta ću!	60

Četrdeset metara

12	Da, kad porastem, mogu da vidim kako izgledam ..	66
13	Jesti crne masline. Pevati u bendu	76
14	Puštati svetlosne signale za laku noć. Izbrojati sve zvezde na noćnom nebu	88
15	Voleti nekog	105

Trideset metara

16	Ionako bi me našla	113
17	Igrati basket lopticama od zgužvanog papira	121
18	Niko nije pucao	133
19	Baš zanimljivo	139
20	Disanje	147
21	A nisam se ni pozdravila sa Otimom Turkaretom...	151
22	Popeti se na školsku trešnju	156
23	Biti snažna kao Amazonka	163
24	Stvari do kojih mi je stalo najviše na svetu	172
25	<i>Draga Mafalda...</i>	178

Paola Pereti
NOĆU ČUJEM ZVEZDE

Za izdavača
Dijana Dereta

Izvršni urednik
Tijana Petković

Lektura
Vesna Crepuljarević

Korektura
Dijana Stojanović

Likovno-grafička oprema
Marina Slavković

Prvo DERETINO izdanje
ISBN 978-86-6457-209-5

Tiraž
1000 primeraka

Beograd 2018.

Izdavač / Štampa / Plasman
DERETA doo

Vladimira Rolovića 94a, 11030 Beograd
tel./faks: 011/ 23 99 077; 23 99 078

www.dereta.rs

Knjižara DERETA

Knez Mihailova 46, tel.: 011/ 26 27 934, 30 33 503

CIP – Каталогизacija у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.131.1-31

ПЕРЕТИ, Паола, 1986–

Noću čujem zvezde / Paola Pereti ; prevod sa italijanskog
Gordana Subotić. – 1. Deretino izd. – Beograd : Dereta,
2018 (Beograd : Dereta). – 179 str. : ilustr. ; 20 cm. –
(Biblioteka Teen / [Dereta])

Prevod dela: La distanza tra me e il ciliegio / Paola Peretti.
– Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-6457-209-5

COBISS.SR-ID 267738380